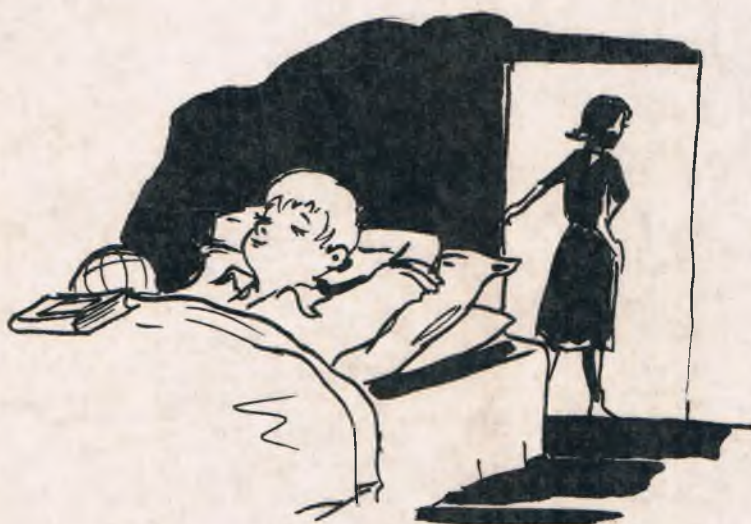

...עם התקורים
טוענים

פאָר זאָג-און זיך: יאָדס טאַג

ע... האַהבֿקֿרֿים

טוֹעִים

צײַך: אַאָדע טאַטע

אַאָדע צײַך-אױן

לילדי, איתי וליעד,

באהבה רבה

אמא

לפְעָמִים אָנִי חוֹלֵם...

יש לי משפחה גדולה:
אמא, אבא, אני ואחי הקטן.
אך תמיד אנחנו עושים הכל ביחד.
לפעמים אני חולם —
שאמא תהיה רק שלי.
ולפעמים אני חולם —
שאבא יהיה רק שלי.
ולא שאני רוצה להפטר מאחי,
אני פשוט רוצה אותם קצת לעצמי.
שישוחחו אתי וישחקו אתי
ויטילו אתי או יהיו אתי — בלי אחי.
אני רוצה אותם רק לעצמי.

לפְעָמִים אֲנִי לֹא אוֹמֵר אֶת הָאֱמֶת

לפְעָמִים אֲנִי לֹא אוֹמֵר אֶת הָאֱמֶת בְּכֹנֶה
וּלפְעָמִים בְּמִקְרָה...
לפְעָמִים אֲנִי מְסַפֵּר עַל מַח שְׂקוּרָה
וּלפְעָמִים — עַל מָה שְׂאֲנִי רוֹצֵה שְׂיִקְרָה...
לפְעָמִים אֲנִי מְפַבְּרֵק אֵיזֶה סְפוּר,
כִּי אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁזֶה מַעֲשֵׂה
לֹא כָּל בֶּךָ חֲמוּר...
לפְעָמִים אֲנִי סֵתֵם מְשׁוּיֵץ בְּפָנֵי חֲבֵרִים
עַל הַכִּיף שְׁעֵשִׂיתִי, בְּאֵלוֹ, בְּחַגִּים...

לפְעָמִים אִמָּא אוֹמְרֶת:
אֲתִי, אֶתָּה מְגֹזִים.
וּלפְעָמִים הִיא צוֹחֶקֶת:
מָה, שׁוֹב סְפוּרִים?
וּלפְעָמִים הִיא רְצִינִית מְאֹד:
אֵל תְּסַפֵּר בְּדוֹתוֹת!
וְאֲנִי מִתְגוֹנֵן:
אִמָּא, אֲנִי לֹא מְשַׁקֵּר!
וְאִמָּא מְנַחֶמֶת:
לֹא, מִחֲמַדִּי, אֶתָּה — מִחֲבֵר!

אני לא אוהב להקין שעורים

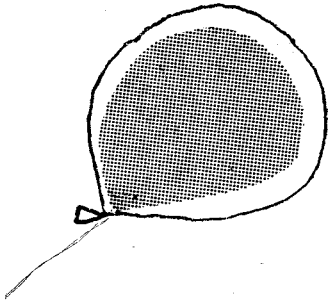
אני לא אוהב להקין שעורים.
אני אוהב לעשות דברים אחרים.

תמיד כשאני באמצע משהו מעניין –
צופה בטלוויזיה, בונה דבר-מה או מתקן –
אמא מזכירה לי: "אתי, יש שעורים!"
ואני מנסה להתחמק בכל מיני תרוצים:
אחר-כך, בערב, בעוד כמה רגעים,
אני עיף, אני רעב, אני משהק עם הבריס...

אני לא אוהב להקין שעורים.
אני רוצה לעשות דברים אחרים.

כְּשֶׁאֲנִי נִכְנָס לַחֲנוּת צְעֻצּוּעִים

כְּשֶׁאֲנִי נִכְנָס לַחֲנוּת צְעֻצּוּעִים

אֲנִי נִרְגָּשׁ וְשִׂמְחָה נוֹרָא.

וְאִמָּא אוֹמְרַת:

"אֵל תִּתְרוּצֵץ כְּמוֹ מִשְׁנָע!"

וְאֲנִי בּוֹחֵר פֶּעַם מְכוּנִית

וּפֶעַם רוֹבָה,

וְאִמָּא שׂוֹאֵלַת:

"מִדּוּעַ דְּנֻקָּא אֵת זֶה?"

וְאָבָא אוֹמֵר:

"זֶה לֹא מִתְאִים,"

אוּ "אֵת זֶה נִקְנָה בְּפוּרִים,"

אוּ מִיָּנִי דְּבָרִים מְשֻׁנִּים:

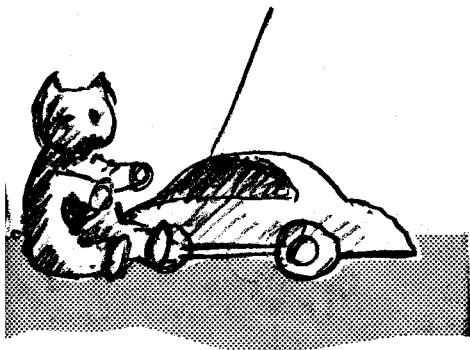
"לֹא שְׂוָה," "לֹא כְּרֹאִי,"

"זֶה בִּיקָר מְדִי."

וְהֵכִי לֹא נָעִים לִי, כְּשֶׁאוֹמְרִים לִי:

"אֵת זֶה נִקְנָה בְּשִׁתְּגִדְל" —

כִּי אֵין לִי סִבְלָנוֹת לַחֲכוּת, וְחֶסֶל!

בְּשֵׁאֲנִי בּוֹחֵר פְּעַם מְכוּוֹנִית
וּפְעַם רוֹבָה —
(וּמָה זֶה, בְּעֵצָם, כְּבָר מִשְׁנָה?)
אֲנִי פְּשוֹט בּוֹחֵר אֶת מָה שֵׁאֲנִי בְּאֵמֶת רוֹצֶה.
וְאֲנִי נִרְגָּשׁ וְשִׂמְחָה נוֹרָא,
וְאֲנִי מִתְרוֹצֵץ כְּמוֹ מִשְׁנָע.

אני רוצה לעבוד

אני רוצה לעבוד —
אני מוכן לעבוד בכל עבודה.
אני יכל להיות
מחלק עתונים,
שמר־טף או נער שליח.
אני רוצה לעבוד —
אני רוצה בעצמי להרויח.

אני רוצה לעבוד,
ובלם מעירים בפליאה:
ילד בן שמונה מחפש עבודה?
הרי זה דבר שעוד לא נשמע!

אני רוצה לעבוד
ובלם מטיפים: עם כל הכבוד —
אתה עוד קטן,
אתה עוד צריך ללמד!

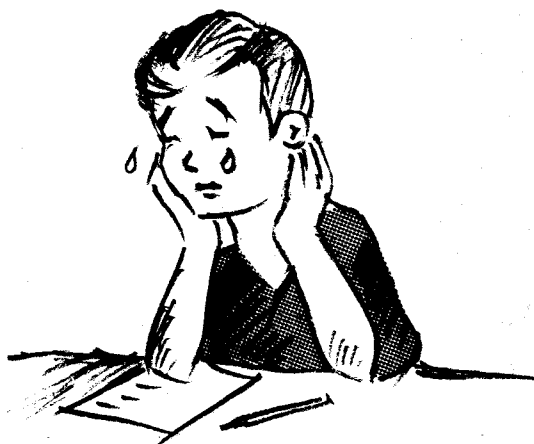
ואיש לא מבין ללבי —
שילד קטן בגילי
רוצה להיות קצת יותר עצמאי.

בְּשֵׂאמָא כּוּעָסַת

— בְּשֵׂאמָא כּוּעָסַת —
הַכַּעַת הַפְּנִיִּים שְׁלֵה מִשְׁתַּנָּה;
— בְּשֵׂאמָא כּוּעָסַת —
אֲנִי לֹא מְכִיר אֶת קוֹלָה;
— בְּשֵׂאמָא כּוּעָסַת —
לְפַעֲמִים הִיא גַם מִפְּלִיקָה...

— וְאִז אֲנִי תוֹהָה —
אֵיךְ הִיא יְכוּלָה לְהַגִּיד:
"הַמּוֹרֵי,
אִמָּא אוֹהֶבֶת תְּמִיד!?"

החברה הראשונה

בְּעָרְב, בְּשֶׁהַתְּפֹנְקָתִי בִּ"קוֹן" הַנְּעִים,
שְׂאֵמָא כְּנִתָּה מְשִׁמִּיכּוֹת וְכָרִים,
כְּסִיתִי אֶת פְּנֵי בְּשִׁמִּיכָה
וְגִלִּיתִי לְאֵמָא שְׂיֵשׁ לִי חֶבְרָה:

יִלְדָה נְחֻמְדָּה, חִכִּיבַת הַכֶּתֶה,
עִם תִּלְתְּלֵי זָהָב וְשִׁמְלָה קְצָרְצָרָה.
יִלְדָה שְׁקֵטָה וְטוֹבָה —
יוֹתֵר מִכָּל הַבְּנוֹת שְׂאֲנִי מִפִּיר.
אֵמָא, אֲנִי כָּל־כֶּךָ נִרְגָּשׁ,
שְׂאֲנִי רוֹצֵה לְהַכּוֹת אֶת הָרֵאשׁ שְׁלִי בְּקִיר!

אֵמָא צוֹחֶקֶת וְאֲנִי מִמְהָר לְהִסְבִּיר:
הִיא רַק מוֹצֵאת־חֵן —
זֶה בְּכָלֵל לֹא אוֹמֵר שְׂאוּלִי נִתְחַתֵּן...
אֲנִי שׁוֹמֵר אֶת זֶה בְּסוּרֵי־סוּדוֹת.
אֲנַחְנוּ אֶפְלוּ לֹא מְדַבְּרִים בְּהַפְּסָקוֹת.
אֲנִי מְשַׁחֵק עִם הַבָּנִים
וְהִיא מְשַׁחֶקֶת עִם הַבְּנוֹת.

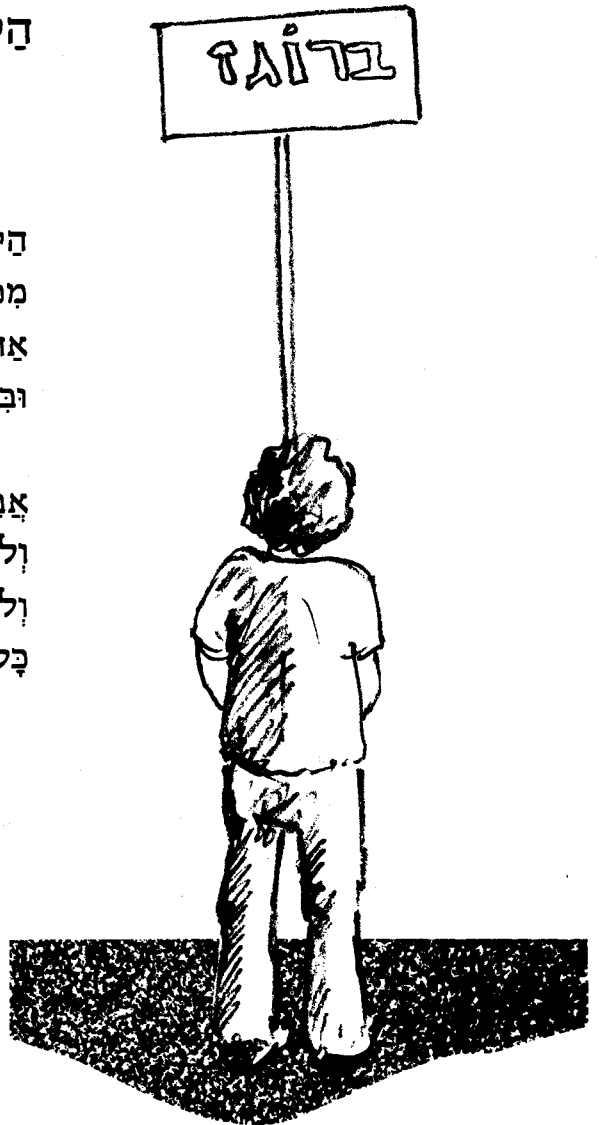
בְּאֶשֶׁר בְּלָנוּ...

בְּאֶשֶׁר בְּלָנוּ בְּאוֹטוֹ נוֹסְעִים
וְאָבָא לֹא מְרַשָּׁה לְפִתְחָא אֶת הַחֲלוֹנוֹת,
כִּי בַחוּץ "קֶר בְּלָבִים",
אִמָּא מְדַלֶּקֶה סִיגָרִיָּה "רוֹזָאֵל"
וְהַעֲשֵׂן מִמֶּלֶא אֶת כָּל הַחֲלָל.
וְאִזְ אֲנִי וְאָחִי מִנְּפָנַיִם בְּיָדַיִם,
כְּדֵי לְגַרֵּשׁ אֶת הַעֲשָׂן הַחוּדָר לְעֵינַיִם.
וְאָחִי מִשְׁתַּעַל בְּקוֹל רֶם, בְּכַנְנָה,
כְּדֵי שְׂאִמָּא תִּרְגִּישׁ אֲשֶׁמָּה.
וְאֲנִי מִזְכִּיר לָהּ, בְּפַעַם
הַמִּי יוֹדֵעַ כְּמָה,
מָה שְׂסַפְּרָה הַמְטַפֶּלֶת רוֹחֵמָה:
הַעֲשֵׂן מִזִּיק לִילְדִים —
אִמָּא, אֶת רוֹצָה שְׁנֵהִיָּה חוֹלִים?
וְאִמָּא אוֹמְרָת:
יְלָדִים, אַתֶּם בְּאִמַּת צוֹדְקִים!
רַק עוֹד סִיגָרִיָּה אַחַת,
מְרַשִּׁים?

היום אמא נתנה לי מפה

היום אמא נתנה לי מפה,
מפני שלא שמעתי בקולה.
אחר-כך היא התחרטה
ובקשה ממני "סליחה".

אבל אני לא סלחתי,
ולא הייתי מוכן להשלים.
ולא עזרו לה
כל ההסברים היפים.

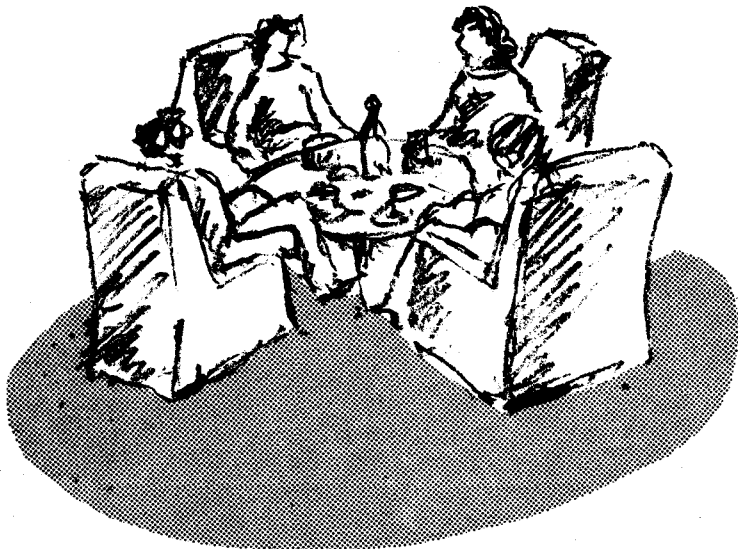
ורק בערב, כששפכתי עצוב במטה,
ואמא באה לתת נשיקה,
אמרתי: "בואי נשלים".
סלחתי לאמא, והיה לי נעים.

אָנִי סֵפֶר

בְּשֵׁלֵאמָא וְאָבָא בָּאִים אוֹרְחִים
(וְאִנְחֵנו עֲדִין לֹא יִשְׁנִים),
אִמָּא מְגִיֶּשֶׁה עוֹגוֹת וְקֶפֶה
וּמְבַקֶּשֶׁת אוֹתָנוּ לְהִתְנַהֵג יָפֵה:
לֹא לְרִיב, לֹא לְהִקִּים מְהוּמָה,
וְלֹא לְחֻטֵּף אֶת הַפְּרוֹסָה הָאֲחֵרוֹנָה!

בְּשַׁבָּת, בְּשֵׁסֶבֶא שֶׁל דְּוִידָה הַגִּיעַ,
וְאִמָּא בִקְשָׁה לֹא לְהַפְרִיעַ,
הַלְכְּנוּ אֵלֵינוּ לְחֹדֶר,
וְהִבְטַחְנוּ לִהְיוֹת בְּסֹדֶר.

הָאוֹרֵחַ יֵשֵׁב שָׁעָה אַרְבָּה
וְדוֹבֵר עִם אָבָא עַל-הָא-וְעַל-דָּא.
הֵם אֶפְלוּ שִׁכְחוּ אוֹתָנוּ, הַיְלָדִים,
כִּי הֵינּוּ שִׁקְטִים כְּמוֹ עֲכָבְרִים.

לפני לכתו החמיא סבא של דוידה להורים:
"יש לכם ילדים נפלאים!
האם תמיד הם כל־כך שקטים?"

באותו רגע ממש נבנסנו,
אני ואחי, לסלון
ולא פלא ששלשתם
הביטו בנו בתמהון!
ספרתי את אחי —
ואחר־כך ספרתי את עצמי!

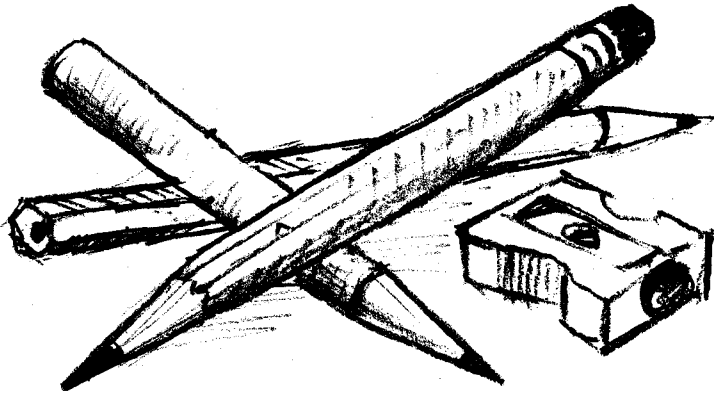
הייתי גאה ושמח נורא —
זו בהחלט מלאכה לא קלה!
וגם אחי נראה מרצה,
כי תמיד כשאמא מספרת אותו
הוא בוכה.

אמא ספקה כפים ואמרה:
"ילדים, אתם כל־כך מצחיקים!"
ולקחה אותנו לאמבטיה
לתקן את הנזקים...

מאז כשסבא שואל את הורי:
"נו, מה שלום הספר?"
כלם יודעים שהוא מתכונן אלי.

ריב בפּתה

אַתְּמוֹל בְּפֶתָה, בְּשַׁעוֹר הַשְּׁנִי,
דָּנִי שְׂאֵל מִמֶּנִּי אֶת הָעֶפְרוֹן שְׁלִי.
אַחַר־כֵּן הוּא הִחְזִיר לִי אֶת הָעֶפְרוֹן שְׁלוֹ
וְאֶת שְׁלִי הוּא שָׁמַר לְעֶצְמוֹ.

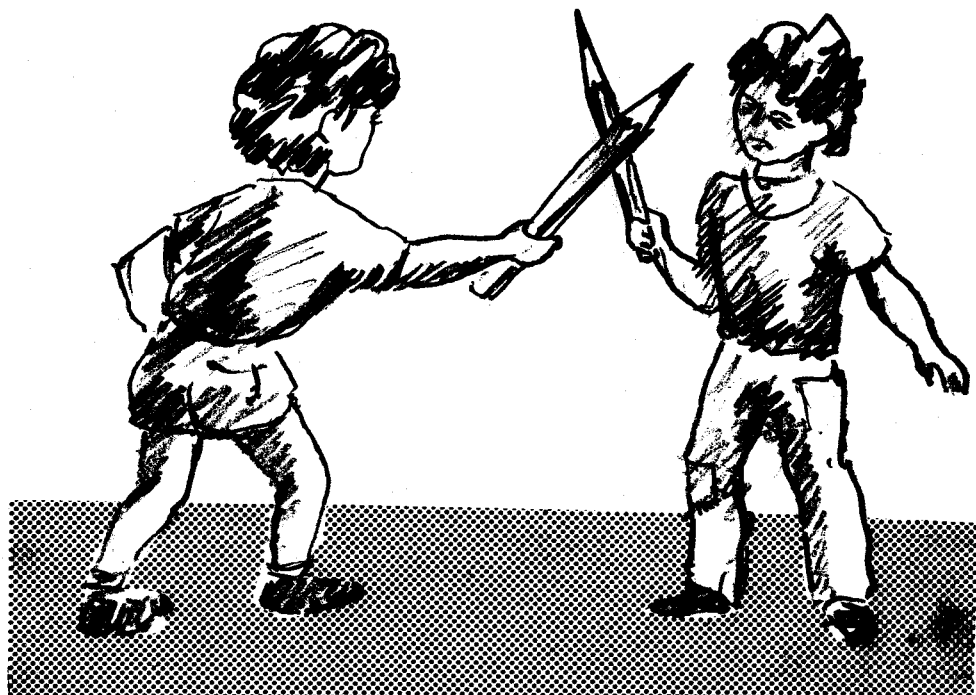
בְּעֶסְתִּי נוֹרָא, כִּי רָצִיתִי
אֶת הָעֶפְרוֹן שְׁלִי בַחֲזָרָה.
אַבֵּל דָּנִי צָחַק
וְעָשָׂה פְּרִצּוּפִים
וְאָמַר שְׂאֲנַחְנוּ כְּכָר לֹא חֲבָרִים.

הִתְחַלְנוּ לְרִיב בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת;
בְּמַעַט, אָפְלוּ, הִלְכְּנוּ מִכּוֹת.

והמונה התערבה ואמרה, דוקא לי:
"אתי! אתה לא חושב שזה מעשה טפשי?
למה אתה רב ומרים את הקול?
הרי יש לך עפרון יותר גדול!"

ותרתי לרני. פשוט
לא הייתה לי בררה.
אבל בחצר, כששחקתי,
בסתר הזלתי דמעה.

בבית ספרתי לאמא:
"המונה בכלל לא צדקה..."
ואמא חבקה וידעתי,
שהיא מבלם מבינה.

אני לא מתבייש לבקש מתנה

אני לא מתביש לבקש מתנה —
בשבילי היא סימן לטוב-לב וחבה.
ואמא אומרת: "אתי, לא יפה
לומר לאורה — מה הבאת, תראה!"

אני לא מתביש לבקש מתנה —
זה עושה לי בלב הרגשה נעימה.
ואמא תמיד מטיפה לי מוסר,
איך ומתי ולמי מה לומר:

בשבתא מטילדה תגיע מחו"ל
תשאל, קדם כל, איך היתה הטיול.
ורק אחרי שתדרש בשלומה,
תשאל בנמוס אם הביאה דבר-מה.

בערב, בשבתא בדלת דפקה,
זכרתי את מה שאמא בקשה.
עודנה עומדת על סף המפתח,
שאלתי אותה בספיד של אצן:

סבתא, איך את מרגישה?
האם חזרת שלמה ובריאה?
סבתא, איך היתה הטיול?
סבתא, תראי מה הבאת לי מחו"ל!...

בְּקוֹר בְּגִבְעַת הַקְּפִיטוֹל

בְּחֶפֶשׁ הַגָּדוֹל
נִסְעָנוּ עִם אָבָא וְאִמָּא
לְבַקֵּר בְּנְאֻשֵׁינְגֶטוֹן, בְּגִבְעַת הַקְּפִיטוֹל.
הַצְטֵרְפָנוּ לְסִיּוֹר מְאָרְגָן –
אֲנִי הִלְכְתִי עִם אִמָּא
וְאָבָא הִלַּךְ עִם אָחִי הַקָּטָן.

הַמְדְרִיכָה הַסְבִּירָה אַרְכּוֹת
עַל "דִּיוֹנִים" ו"נְעֻדוֹת"
וְעוֹד כָּל מִינֵי מַלִּים לֹא בְרוּרוֹת.

בְּסוֹף הִיא אָמְרָה:
"לְמִי יֵשׁ שְׂאֵלוֹת?"
הָיוּ שֵׁם גְּבָרִים וּגְבָרוֹת,
מְיָרִים מְאָרְצוֹת שׁוֹנוֹת –
לְאֶפֶס אֶחָד מֵהֶם לֹא הָיוּ שְׂאֵלוֹת.

רק אני הרמתי גבוה את היד,
אבל אמא שסעה אותי מיד:
"אל תעשה לי בושות!
עכשיו לא הזמן לדבר שטיות".
בשהתעקשתי — פתאם,
אימה שלא תקח אותי יותר
לאף מקום.

בשעזבנו את האולם הגדול
וישבנו על מדרגות הקפיטול,
אמא נזכרה, לפתע, בקול:
"אתי! מה, בעצם, רצית לשאל?"
ואני עניתי בבכי:
"רציתי לשאל היכן יושב הנשיא..."

אמא חשבה רגע ואמרה:
"ילדי, אני מרגישה אשמה.
עשיתי מעשה חמור —
מנעתי ממך את זכות הדבור!"

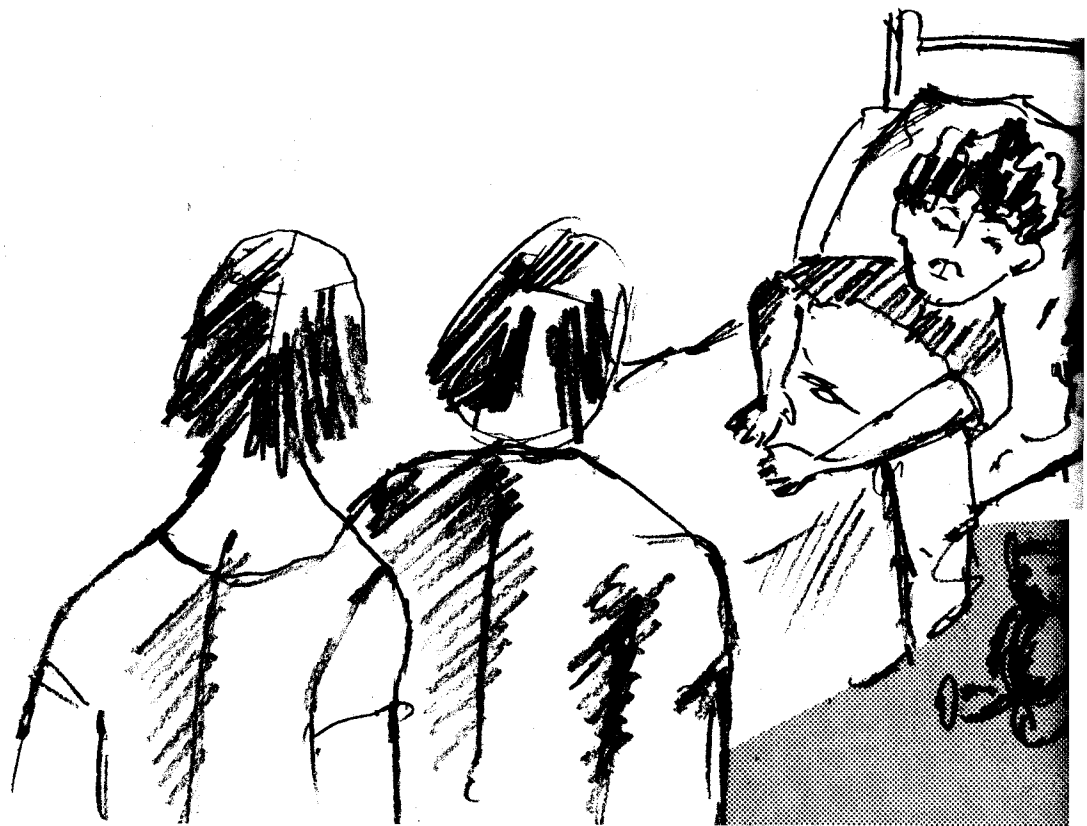
בְּדִיוֹק יֶלֶד בְּזָה

בְּעֶרְב, לִפְנֵי הַשָּׁנָה,
בְּשֹׁאֲנֵי שׁוֹכֵב מְכַרְבֵּל בַּמָּטָה,
אֲנִי מִבְקֵשׁ מֵאִמָּא שְׁתִּסְפֹּר לִי
עַל אֵיךְ שֶׁהֵייתִי קָטָן.

וְאִמָּא צְרִיכָה לְתַאֵר בְּפִרְטֵי־פִרְטִים
אֶת הַלְדָּה וְאֶת בֵּית־הַחֹלִים
וְאֶת "הַחֲכָמוֹת" שְׁלִי מְגִיל שְׁנָתִים,
בְּשִׁעְרֵינִי עֲשִׂיתִי בַּמְכַנְסִים.

רְצִינוּ — אִמָּא מְגֵלָה בְּלַחֲשָׁה —
שִׁיחֶיהָ לָנוּ יֶלֶד נְחָמֵד —
אֵךְ שׁוֹכֵב קִמְעָה.
יֶלֶד טוֹב — אֲבָל,
לְפַעֲמִים, קִצַּת עֵקֶשׁוֹ
וְלֹא מִמְשָׁמַע.
יֶלֶד נְבוֹן וּמְבִין —
שֶׁלְפַעֲמִים לֹא רוֹצֵה לְהַכִּין שְׁעוּרִים...

נאני קורן משמחה
ושואל בנשימה עצורה:
אמא, בדיוק ילד כזה רצית?

גם המבגרים טועים

למדנו בכמה

שהתורה מצנה:

"כבוד את אביה ואת אמך".

ואני שאלתי:

"האם אלהים התבונן,

שצריך לכבוד ילדים גם-כן?"

המורה השיבה:

"צריך לכבוד את כלם".

אבל ילדים רבים טענו,

שאמא ואבא פוגעים בכבודם:

— "עלי צועקים, כשאני שוכח משהו או מפיל דברים",

— "אותי מעליבים בפני חברים",

— "לי אומרים מה אלבש או אשתה",

— "אותי מאלצים לישון כשאינני רוצה",

— "לי לא מותרים, כי אני גדול,

ולאחי הקטן תמיד סולחים את הכל".

המוֹרָה הַקְּשִׁיבָה וְאֶהְרֹךְ אִמְרָה:
"יְלָדִים, סִפְרוּ אֶת אֲשֶׁר בְּלִבְכֶם לַהוֹרִים.
לִפְעָמִים, גַּם הַמְּבַגְרִים טוֹעִים."

אני אוהב לדבר עם אבא בטלפון

אני אוהב לדבר עם אבא בטלפון,
לשאל אותו שאלות של גדולים:
מה נשמע? אז איך העניינים?
האם היזה לך יום מצלח?
האם הבוס היזה מצברח?

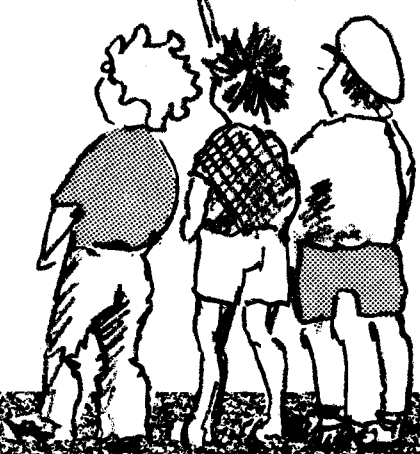
הקול של אבא נשמע ברור וקרוב,
מלא סבלנות וחבה.
אחרי ששוחחנו כרבע שעה,
הוא רומז — משום-מה —
לקצר בשיחה.

אבל לי יש את כל הזמן שבעולם
להמשיך לפטפט ולשאל,
בכה סתם:
אבא, אז מה נשמע?
איך אתה מתקדם בעבודה?...

ודוקא אז בדיוק
אני שומע את ילדי השכונה
קוראים לי לבוא לשחק בגנה.
אבא! — אני נזעק לפתע פתאום —
שלום! אין לי זמן לדבר היום!
ומחזיר את השפופרת למקום.

בא לשחק

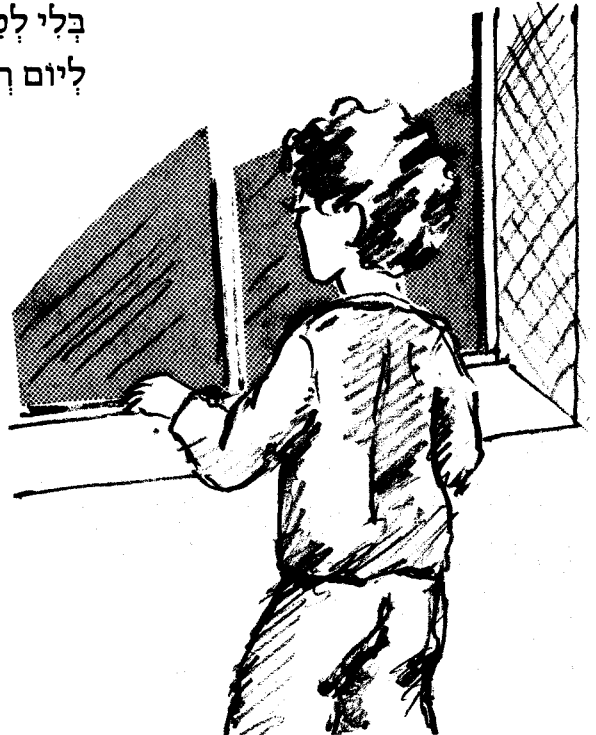

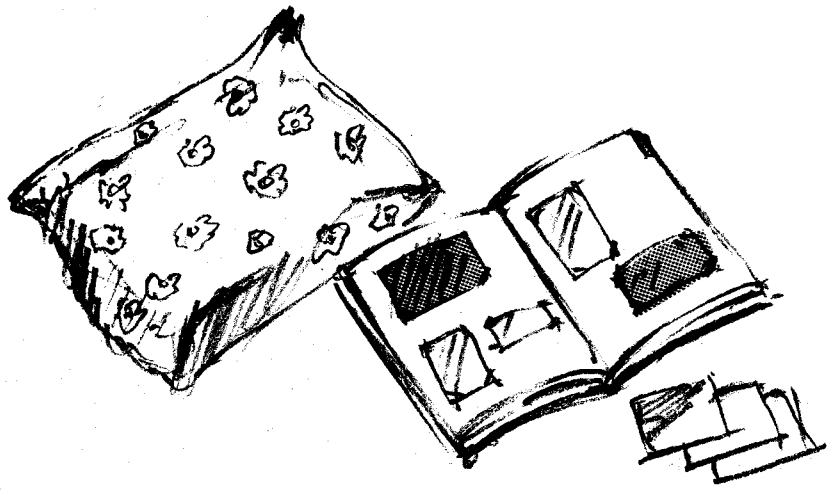
יְלֵד יִשְׂרָאֵלִי בְּאֻמְרִיקָה

הָרוּחַ שׁוֹרֶקֶת קָרָה, כְּעוֹסָה,
בְּחוּץ לֹא נִרְאִית אֶף נֶפֶשׁ חַיָּה.
אֲנִי מְבִיט מִבְּעַד לַחֲלוֹן וְשׂוֹאֵל:
אִמָּא, מִתִּי נִחְזֹר לְיִשְׂרָאֵל?

אִמָּא, אֲנִי מִתְגַּעְגַּע נוֹרָא
לְאֵלְבוּם הַתְּמוֹנוֹת, לְכָרִית אֲהוּבָה,
לְטְרַקטוֹר מִפְּלֶסְטִיק, לְרִדְיוֹ יֶשֶׁן,
לְבֵית בְּרַחוּב רְמַת-הַגּוֹלָן.

לְחֵבֶר הַכִּי טוֹב שְׁלִי — יוֹרֵם,
שְׂיִכְלֹתִי לָבוֹא לְבַקְרוֹ, כְּבָה סֵתֵם,
בְּלִי לְטֵלְפֹן וְלִקְבַע פְּגִישָׁה
לְיוֹם רְבִיעִי אוֹ שְׁבֵת הַקְּרוּבָה.

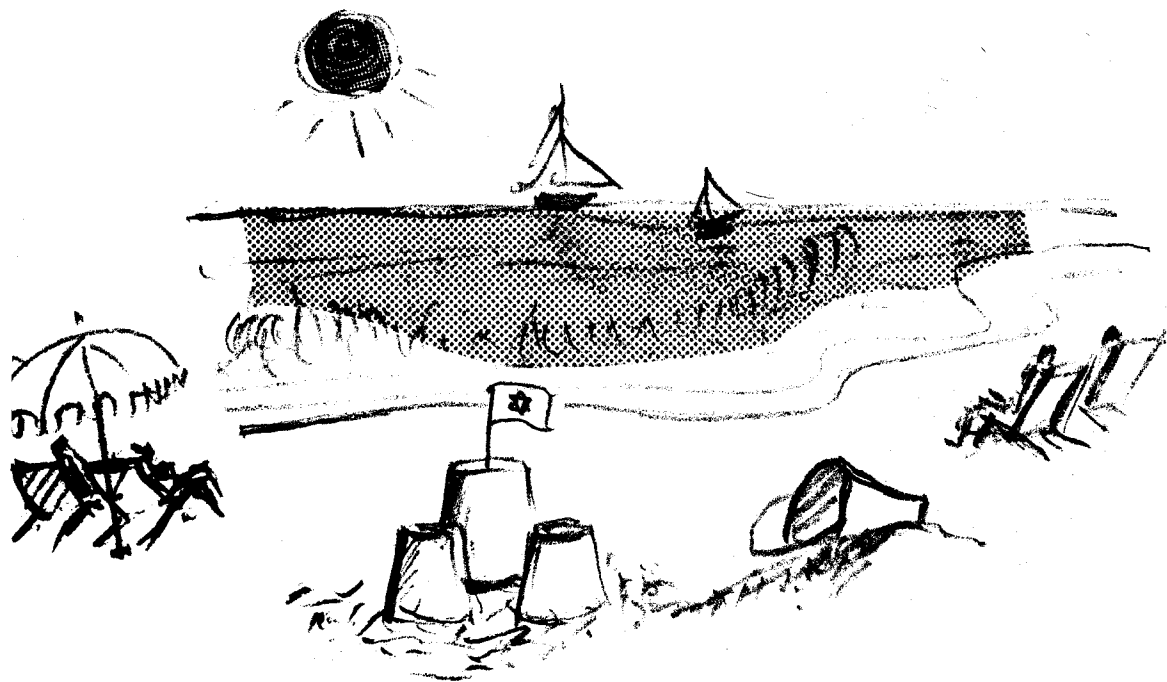

לְעֵלִי, הַהֶבְרָה שְׁלִי הָרֵאשׁוֹנָה,
לְסִנְיָה, הַדּוֹד הַחֲבִיב מַחִיפָה,
שֶׁפַּעַם הֵבִיא לִי קֶסֶדָה אֲמֵתִית,
וְלַמַּד אֵיךְ לְקַחַת תְּרוּפָה בְּלִי כְּפִית.

לְחִצֵּר שֶׁל הַסֵּבָא עִם עֲצֵי אֲרָנִים
וְחַתּוּלִים חֲצוּפִים שֶׁתָּמִיד רָעִבִים.
לְמֶרְקֵי-יִרְקוֹת שֶׁסִּבְּתָא בְּשֶׁלָּה
וְהַמּוֹן מִמֵּתִקִּים שֶׁהֵיְתָה מִבִּיאָה.

וְסִבְּתָא שְׁנִיָּה, שְׁקוּנָה לִי סְפָרִים —
וְהִיא בְּעֲצָמָה כּוֹתֶבֶת שִׁירִים.
לְבֶן-דּוֹד קֶטָן וְחֲמוֹד, שְׁמוֹ תּוּבֵל,
שֶׁהוּא כְּבֹר וְדָאֵי לֹא זוֹכֵר אוֹתִי בְּלָל!

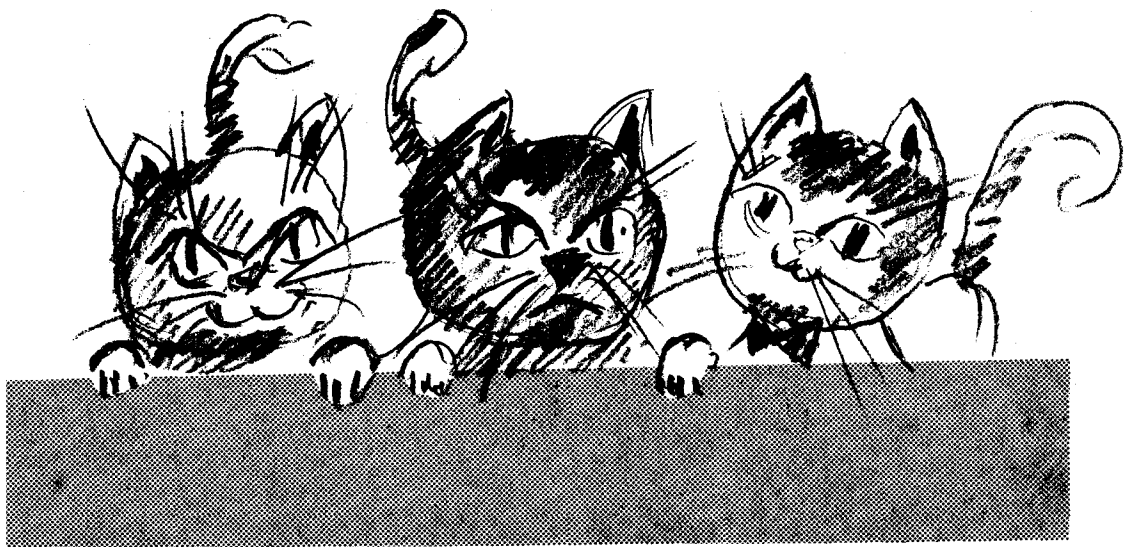
אָמא, אַני מִתְּעַגֵּעַ נוֹרָא
לְדָבִי הַחוּם שֶׁרְגָלוֹ גִּפְרָמָה,
לְשִׁתִּיל שֶׁשְׁתַּלְתִּי בְּתוֹף אֲדָנִית,
לְשֶׁמֶשׁ, לַיָּם, לְשֶׁפֶה הָעֵבְרִית.

הַשֶּׁלֶג עוֹטֵף בְּשִׁטִּים לְבָן
כָּל שִׁיחַ, כָּל אֶבֶן, כָּל בַּיִת וְגוֹן.
אַנִי מִבֵּיט מִבְּעַד לַחֲלוֹן וְשׂוֹאֵל:
אָמא, מִתִּי נִחְזֵר לְיִשְׂרָאֵל?

שיר לַחַתּוּל שְׂאֵבֵד

הבאתי הביתה גור חתולים:
כלו לֶבֶן וְרֵק כפּוֹת הַרְגָלִים וְהַשָּׁפֶם שְׁחוּרִים.
שׁוֹבֵב הַחַתּוּל
לֹא רוֹצֵה לְעַמֵּד בְּמִקוּמוֹ —
רָגַע הוּא שֵׁם, רָגַע הוּא פֶּה.
צִיֵּק — מְטַפֵּס עַל שֵׁלֶחַן הַכְּתִיבָה,
צִיֵּק — מְדַלֵּג מִכְרִית לְבֶרֶסָה.
הוֹפ! תִּפְסְתִּי אוֹתוֹ. מָה רָכָה פְּרֹנְתוֹ!
הוּא מִלִּל, מְקַמֵּר אֶת גְּבוֹ,
וּפְתָאֵם מְזוֹנֵק — בְּלִי כָּל אֲזָהָרָה —
וּמִשְׁאִיר עַל יְדֵי שְׂרִיטָה אֲדָמָה.
וְשׁוֹב מִשְׁתּוֹלֵל בְּגִיל וְחֶדְוָה.
אֱלֹהִים אֲדִירִים! אִיוֹ מְהוּמָה!
עִם עֶרֶב אֶפְסוּ כַחֲוֹתָיו,
הַתְּכַרְבֵּל בַּפְּנָה וְעֵצֵם אֶת עֵינָיו.

למחרת ספרתי לכל החברים,
שיש לי בבית גור חתולים.
אבל, כשחזרתי הביתה מהלמודים,
שמעתי מאמא את הדברים הבאים:

“אתי, אני מצטערת נורא —
קרה משהו
בלי כל כוונה.
השארתי דלת פתוחה לרנוחה,
והחתול הקטן חמק בערה.
כתתי רגלי שעה ארבה,
חפשותיו בחצר, בכל השכונה.
האמן לי, ילדי, גם אני עצובה!”

הלכתי לחדרי. טמנתי ראשי בכר.
"החתול שלי! – בפיתי – החתול שלי היקר!"
אחר־כך לקחתי צבעים וניר לבן
וצירתי עליו את החתול הקטן.
עשיתי לציור מסגרת פשוטה
ותליתי אותו מעל המטה.

"אמא – אמרתי, כשהפסקתי לבכות –
החתול אבד, לא אראה אותו עוד.
אבל עכשו תשאר לי ממנו מזכרת,
תשאר לי תמונה, לפחות..."

אני מחקה את אבא

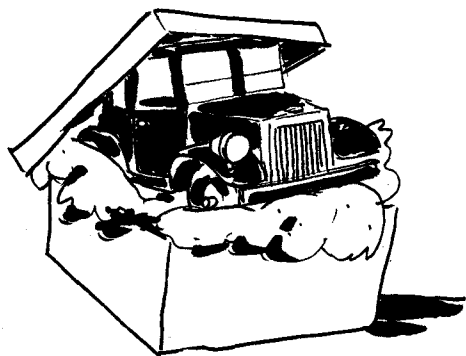
היום אבא קנה לי מתנה —
מכונית "פקרד" חדשה.
אני לא יודע את נפשי
מרב שמחה.
אני מסיע אותה על הרצפה,
מפיל מעל הספה,
הודף בחזקה אחורה וישר,
ובום! טראח! הפנס הקרמי נשבר!...

אבא רוגז ומוכיח אותי קשות:
"המכונית אצלך רק שעות אחדות.
לו היתה לי מכונית כזאת, כשהייתי קטן,
הייתי עוטרף אותה בצמר־גפן לכן!
יכלתי לשחק בה שנה תמימה
ועדין היתה נשארת שלמה.

אני מרכיב את הראש ומפשיל שפה:
"אבא! לא עשיתי את זה בכונה!"
אחר־כך אני מסתגר בחדרי —
אני רוצה להיות לבד עם המכונית שלי.
אני חושב על מה שארע
ופתאם עולה במחי מחשבה:

"אבא! — אני פורץ מחדרי בריצה —
נחש מה יש בתוך הקופסה?"
אבא מרים גבותיו בתמיהה,
כאלו אומר: נו, מה עוללת עתה?
"עטפתי ת'מכונית בצמר־גפן לכן.
עשיתי כמוך, כשהיית קטן..."

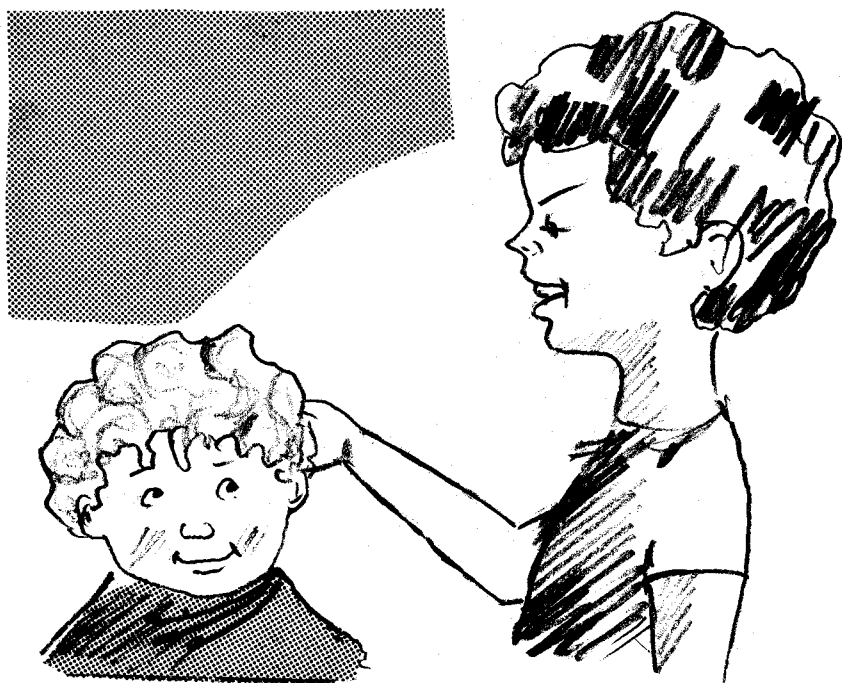

אָנִי וְאָחִי

לפְּעָמִים אָנִי מִרְבִּיץ לְאָחִי —
בְּשֶׁהוּא מְפָרִיעַ אוֹ נוֹגֵעַ בְּדַבָּרִים שְׁלִי.
אָבֵל אִם אִמָּא כּוֹעֶסֶת עַל מַעֲשָׂיו —
אָנִי נוֹזֵף בְּאִמָּא וּמִגֵּן עָלָיו.

לפְּעָמִים, בְּשִׁקּוּנִים לִי מִתְּנָה,
אָנִי מִתְגַּרֵּה בְּאָחִי בְּכּוֹנֵה:
"לִי יֵשׁ וְלֶךְ לֹא!"
וְאַחֲרֵי־כֵן מְבַקֵּשׁ מֵאָבִא,
שִׁיקְנָה מִתְּנָה גַם בְּשִׁבְלֹו.

לפְּעָמִים, תּוֹךְ כְּרִי מְרִיבָה,
אָנִי מִבִּיעַ מִשְׁאָלָה:
"הֲלֹנְאִי וְלֹא הִיָּה לִי הָאֵחַ הַשׁוֹכֵב?"
אָבֵל בְּשֶׁהוּא לֹא בְּבֵית — עֲצוּב בְּלַעֲדָיו.

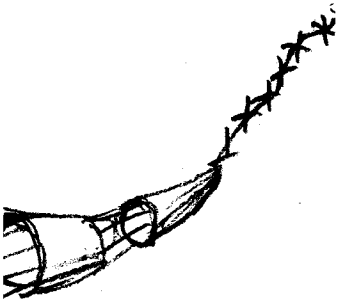
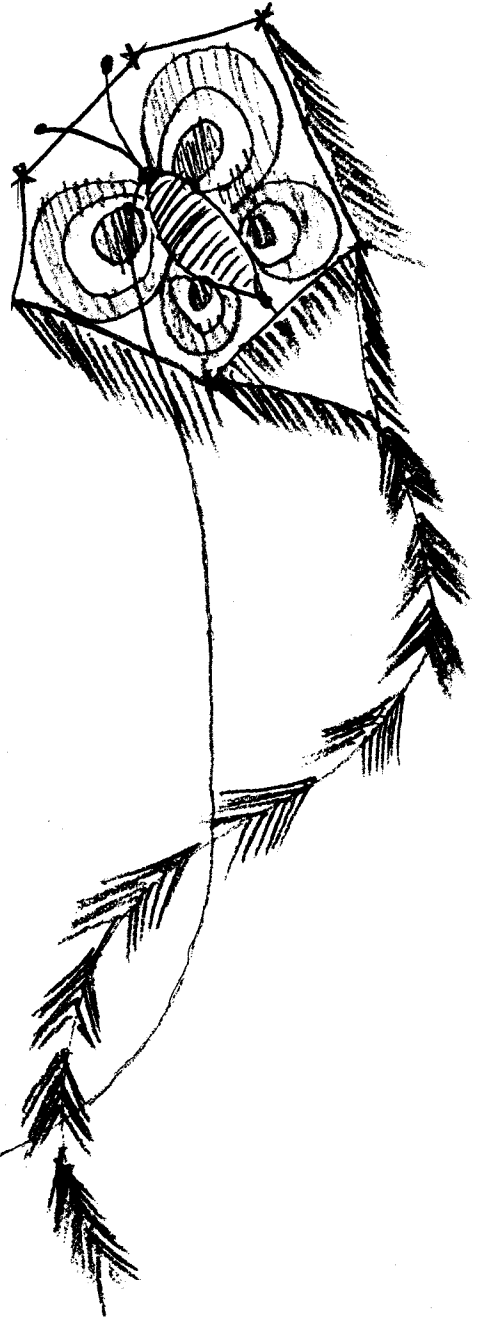
לפעמים אני מקנא בו,
בשמפנקים אותו:
בשאמא קושרת לו נעלים
ואבא מרים גבוה על הידים.
אבל בשהוא עושה פרצופים
או משבש מלים
או מספר "הכמות" מהגן —
אני שמח וגאה באחי הקטן.

עפיפונים

בראש השנה צפתה לי ולאחי הפתעה:
שני עפיפונים ארוזים בקופסה.
על שלי מציר פרפר גדול
ושל אחי בפסים של לכן וסגל.

למחרת בבקר מקדם
מהרנו שנינו לשפת הים,
להעיף את העפיפונים החרשים
וקצת להשוץ בפני חברים...

הים סער, הרוח נשבה,
והעפיפון שלי המריא ועלה,
המריא ועלה.
גם העפיפון של אחי חג ופרפר,
אך שלי התרומם גבוה יותר!

לפתע, נשמט החוט מזרדו של אחי —
הוא נתקף בהלה ופרץ בכבי.
ואני שמחתי לאידו
ואפלו אמרתי שהגיע לו...
עודני צוחק לאחי —
נשמט החוט גם מזרדי...

העפיפון זנק גבוה אל-על,
מנפנף בזנבו כמו נחש פתלתל.
עולז ושמח, מרחף חפשי,
לצד חברו, העפיפון של אחי!

דקה, דקות עפו השנים
ברוח סתוית, בין ים ושמים.
גבוה גבוה הרחק לשחקים
ואט-אט נעלמו כמו זוג צפרים...

אַרוֹחָה מְשַׁפְּחֶתִית בַּמְסַעְרָה

שָׁבַת. אֲנַחְנוּ יוֹשְׁבִים בַּמְסַעְרָה.
אָבָא מֵתַעֲבֵב בְּתוֹר לִקְפָּה
וְאֲנִי מְזֹכִיר לוֹ בַּפֶּעַם הַמֵּאָה —
"דָּגִים, צִיִּפּוֹס וְקוֹקָה-קוֹלָה, בְּבִקְשָׁה ו"
הַמְּלָצֵר מְגִיעַ עִם הַמְּנוֹת הַחֲמוֹת,
אֲבָל חֲסָרִים קָשִׁים וְגַם הַמְּפִיּוֹת הַסְּרוֹת.
אָבָא חוֹזֵר לִקְפָּה
וּבִינְתִים
אֲמָא שׁוֹלַחַת אוֹתָנוּ לְרַחֵץ אֶת הַיָּדִים.
סוּף-סוּף בְּלָנוּ יוֹשְׁבִים
וְאִזּוּ מֵתְבָרֵר, שְׁאֲחֵי צְרִיף לְשֵׁרוֹתִים.
אֲמָא מְלֹנָה אוֹתוֹ לְמָקוֹם
וְאֲנִי רֵץ לְבִקֵּשׁ עוֹד קֵטְשׁוֹפ אָדָם.

אמא מבקשת אותי לאכל בצורה יפה
ודוקא אז נשפר לי הקטשופ על החלצה.
אחי גומר את השתיה שלו בלגימה
ומכריז שהוא עדין צמא נורא.
אני שואל אותו, אם הוא מוכן להחליף
ציפס תמורת דגים —
והוא מקבל התקפת עצבים...

בתם הארוכה הצלחות ריקות —
כלנו שבעים.
אני ואחי דוקא די מרצים,
אבל אמא ואבא נראים עיפים...

בְּעֶרְב־לִפְנֵי הַשָּׁנָה

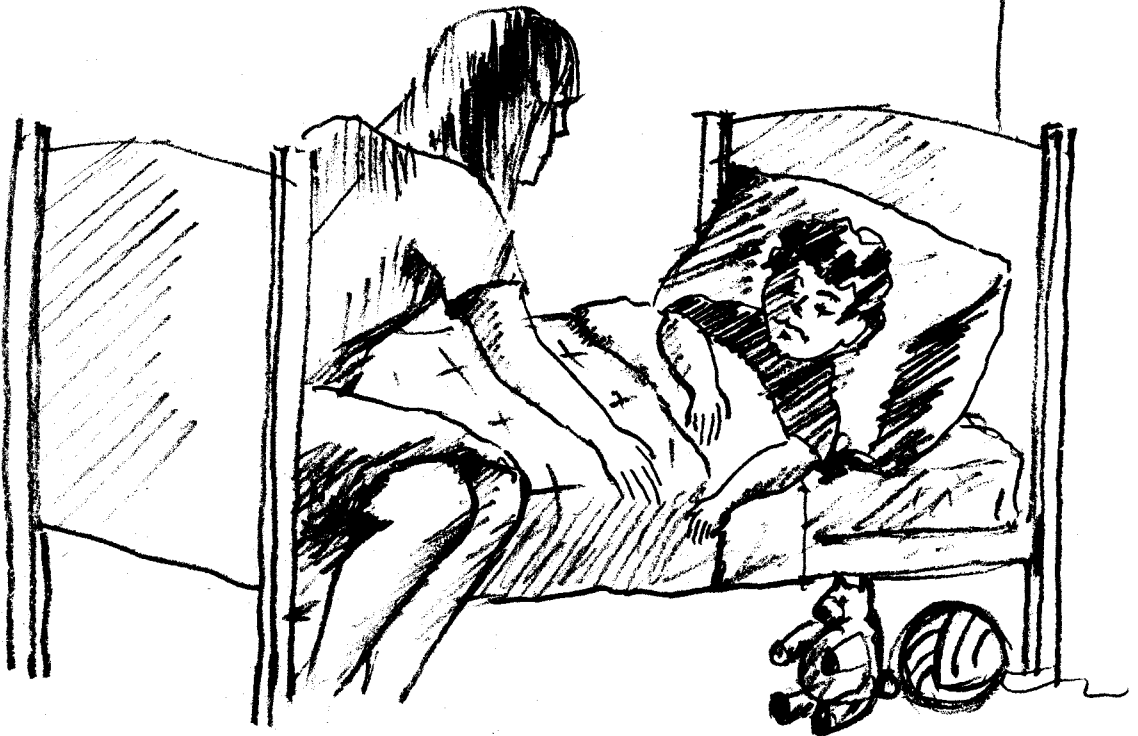
בְּעֶרְב־לִפְנֵי הַשָּׁנָה,
כְּשֶׁאֵמָּא לֹא עֵיפָה וְלֹא עֲסוּקָה —
הִיא מְכַבֶּה אֶת הָאוֹר בְּחֻדְרֵי
וּמְתִישֶׁבֶת עַל הַמַּטָּה לְצַדִּי.

בְּאַפְלָה הַמִּשְׁתַּרְרֶת אֲנִי לֹא רוֹאָה
בְּבִרוּר אֶת דְּמוּתָהּ,
וְרֵק הַקּוֹלוֹת שֶׁלְנוּ נִשְׁמָעִים חָרָשׁ
בְּתוֹךְ הַלַּיְלָה וְהַדּוּמִיָּה.

וְקַל לִי — בַּחֹשֶׁךְ — לְסַפֵּר עַל "מַעֲשִׂים לֹא טוֹבִים",
עַל תַּעֲלוּלִים וְתַחֲבוּלוֹת שְׁלִי וְשֶׁל הַחֲבֵרִים.
וְטוֹב וְנָעִים לִי כִּשְׁהִיא לְיָדִי —
מִקְשִׁיבָה לְדַבְּרִי, מִחֲזִיקָה בְּיָדִי...

אֵט־אֵט הָעֵיפּוֹת מִשְׁתַּלְּטֶת עָלַי —
עֵינַי נֶעְצָמוֹת, כְּלִים פֶּטְפוּטִי.
"אֵמָּא — אֲנִי מִבְּקֵשׁ רַכּוֹת —
שְׁבִי עוֹד... עוֹד חֲמֵשׁ דְּקוֹת"
וּמִפְּלִיג לְאַרְץ הַחֲלוּמוֹת...

ליילה
טוב אמא

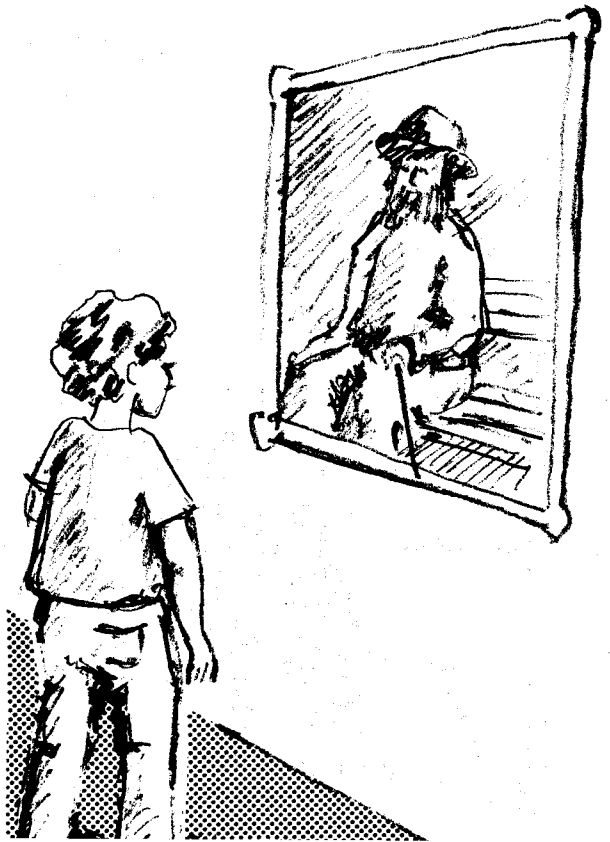
לִסְבָא שְׂאִינְנִי מְבִיר

יש לי סבא שגֵר בעיר
ועוד סבא שְׂאִינְנִי מְבִיר.
סבא שְׂנַפֵּטֵר לִפְנֵי שְׁלִשִׁים שָׁנָה,
בְּשִׁעוֹד לֹא הִיִּיתִי וְגַם אָחִי לֹא הָיָה.

מְסַפְּרִים לִי שְׁלִסְבָא קָרָאוּ מֹשֶׁה,
שְׂאָבָא רוּמָה לוֹ, שֶׁהוּא עֶבֶד קֶשֶׁה,
שֶׁהָיָה גְבוּהָ, גֶבֶר נָאָה,
אָדָם טוֹב וּבַעַל-מְלָאכָה מְעֻלָּה.

אני מביט בדיוקן התלוי על הקיר
של סבא משה שְׂאִינְנִי מְבִיר —
סבא שלא יודע מאומה עלי,
סבא שחי כל הזמן בלְעָרִי,
סבא שלא יודע אֶפְלוּ אֶת שְׁמִי...

אני מביט בדיוקן התלוי על הקיר.
סבא משה, נא להכיר:
שמי אתי!
ולרגע הוא מחיך אלי.

הוצאת ב. ליכטנפלד